

Biskop Atle Sommerfeldt:

Fremtiden er her

Søndre Høland kirke – 6.desember 2020 – 2.søndag i advent

Jes 65,17-19; Luk 21,27-36

Det ligger dypt i mange av oss å lengte etter en dag da usikkerhet, frykt og lidelse er overvunnet, en dag da kjærligheten er dominerende i hele skaperverket og mellom oss mennesker. Vi hørte det i de gamle ordene fra profeten Jesaja – dagen da det ikke lenger skal høres gråt eller klageskrik i byen – dagen som Jesus kaller frigjøringsdagen. I denne adventstiden har denne lengselen et konkret uttrykk i håpet om at koronapandemien skal slippe sitt jerngrep om mennesker og samfunn slik at vi igjen kan nyte fellesskap og slippe frykten for en tidlig død.

Når Jesus hevder at frigjøringsdagen fra smerte og sorg og frykt og undertrykkelse skjer i hans person, vakte det både begeistring og motstand, tillit og vantro. Det gjør det vel også i dag, og hos oss. Det er noe helt urimelig ved tanken om at den store dagen for hele skaperverket, har en person som levde for 2000 år siden som omdreiningspunkt. Det styrker ikke troverdighet for mange at Jesu varsler slett ikke ble oppfylt når hans generasjon var døde. Det har ikke manglet på tegnene på at verdens ende er nær som Jesus viser til ved innledningen av den talen som dagens tekst er hentet fra: Krig, jordskjelv, hungersnød og pest, forfølgelser og folkeforførrere. De har fulgt alle slektsledd etter Jesus og er sannelig tydelig nok også i 2020. De er kjente kjennetegn på menneskeheten, eller slektens levekår.

I både jødedom, kristendom og islam har lengselen etter at Messias skal komme og ordne skikkelig opp ledet mange bevegelser ned gjennom århundrene til å beregne seg frem til når dette skal skje, og ikke sjelden har bevegelser forsøkt å bidra til at dagen kommer nærmere. Det eneste som har skjedd er at menneskers lidelse har økt når slike såkalte profetier tar overhånd.

Jesus innleder talen med en advarsel om å følge selvbestaltede profeter som hevder at tiden er kommet og enden er svært nær. I Markusversjonen av talen sier han det rett ut: Ingen vet når tiden er, selv ikke Menneskesønnen. Det er vanskelig å tolke dette annerledes enn at spekulasjoner om de siste tider og ikke minst forsøk på å fremskynde dem med egne handlinger, er helt på siden av det Jesus oppfordrer oss til.

Jesus er ikke først og fremst opptatt av historiens slutt punkt. Hans hovedbudskap er at Guds fremtid er kommet til menneskene i hans person. Guds rike er kommet nær i helbredelsene han utførte og ordene han talte i dialoger, taler og liknelser. Jesus holder denne talen rett før det store tegnet på Gudsrikets gjennombrudd som skjedde i Jerusalem da Jesus ble korsfestet og oppsto fra de døde den tredje dagen. I Jesus Kristus kan menneskene se at frigjørings tid er begynt, fikentreet har begynt å blomstre, vi kan alle løfte hode i tillit til at fremtidens forløsning er midt iblant oss.

I en av Jesu liknelser sammenlikner Jesus Guds rikes tilstedeværelse som saltet i maten og gjæren i bakverket. Det er vel ikke bare hjemme hos oss det bakes nå i adventtiden. Vi ser hvordan deigene tar opp i seg smaker vi ikke kan se men kjenner igjen, og hvordan deigen hever seg med magiske krefter det er vanskelig å forstå at et stykke gjær besitter.

Hver vår ser vi hvordan våre «fikentre» som ved et under springer ut med blader, blomstrer og etter hvert frukter, nesten utenkelig når vi går runden i hagen i mars og april og speider etter livstegn.

Midt i alt det fryktelige som skjer rundt oss, sier Jesus at Guds rike er tilstede med den livskraft og kjærlighet han viste menneskene og skaperverket og som vi kan lese om i fortellingene Lukas og de andre skrev ned.

Jesus vender alltid oppmerksomheten vår mot det som skjer i denne verden fordi Guds rike er tilstede i menneskenes liv her og nå. De er ikke skrevet på himmelen og parkert i en fremtid vi ikke kjenner til. De kan kjennes og sees i hverdagslivet vårt.

Krisetegnene gjenkjennes av alle mennesker, de er like synlige som den korsfestede var i sin tid i Jerusalem. De er menneskehetens mørke historie som følger oss som en skygge. Det er mang en adventstid som har vært et mørke for mennesker vi kjenner, og kanskje har flere av oss erfaringer fra en adventstid da gråten og klagen var det vi hadde aller mest av. I flyktningeleirene, fattigkvarterene, krigsområdene og bygdene der klimaendringene fratar jordbruket vekstmuligheter, er denne adventstiden ekstra hard å komme igjennom fordi korona-pandemien har rammet så hardt.

Gudsrikets tilstedeværelse hos oss, i vårt slektsledd, kan være like vanskelig å få øye på som det var for folk å se den oppstandne og seierrike Kristus den gangen i Jerusalem. Derfor ga Jesus kirken et dobbelt oppdrag. Kirken er stedet der Jesus bringer Guds rike nær i synlig tegn av dagligdagse elementene alle mennesker gjenkjenner - vann, brød og vin. Vi skal forvalte disse gavene slik at mennesker får et bærekraftig fundament for livene sine. Det andre oppdraget Jesus ga kirken er å hjelpe mennesker til å se Gudsriket i kjærlighetens tilstedeværelse hos oss. Kjærligheten skaper glimt av lys midt i mørket og kirken skal være med å gi lys til mennesker og skaperverk med nestekjærlighetens handlinger til alle mennesker, og særlig dem som merker krisens mørke aller hardest.

Den svenske statsministeren sa at det er et håpsteget at Den svenske kirken ikke innstiller, men omstiller, i møte med koronakrisen. Også vi omstiller og fastholder at kirken er tilstede midt i krisen. Derfor er det så meningsfullt at vi nettopp under krisen begrensinger feirer denne orgelinnvielsen.

Gud gir aldri opp sin relasjon til menneskene. Verken død, nød, angst, forfølgelse, sult, nakenhet, fare eller sverd, ingen annen skapning, verken i det høye eller lave, kan skille oss fra Guds kjærlighet i Kristus Jesus. Det er denne relasjonen som gir håpet vårt et feste i en virkelighet som ikke er vår, men Guds egen virkelighet. Den er et annet sted og er derfor bærekraftig og ikke avhengig av hva vi måtte gjøre og mene

og oppnå. Men nettopp fordi vi kan feste håpet i en annen virkelighet, kan vi også se lys der mørket rår og finne trygghet i at Guds ikke vil overlate oss til oss selv.

En dag vil brødet Gud baker være ferdig og vi kan nyte Gudsrikets fellesskap i Guds eget store gjestebud der kjærligheten har fått sin endelige seier og det ikke finnes gråt eller klageskrik.

På veien dit er bønner og arbeidet i nestekjærlighetens tjeneste for mennesker og skaperverk vår livsform. Det gir kraften Jesus lover oss til å komme velberget fra alt som hender og være klar når vi møter vår skaper og frigjør ansikt til ansikt.

På veien dit skal vi samles i klage og lovprising, i stillhet og i salmesang, i hjemmene og ikke minst her i dette flotte kirkerommet. I de nye orgelet vil vi gjenkjenne alt vi har i oss av fortvilelse og glede, og i glimt kjenne at det finnes en annen virkelighet som vi ikke ser, men som gir håpet næring og livskraft.